

1) Jak je možné, že má stát v ČEZ většinu a není schopen zajistit opravdu levnou el. energii. Jak je možné, že obce před dvěma lety měly tarif na VO za cca 700-800kč/MW a dnes musí platit tak jak všichni 6050kč/MW. A úplně nesmyslné tvrzení ČEZu, že v noci už není přebytek proudu (že ho fotovoltaiky nevyrábí), považují za výsměch.

Velkoobchodní trh s elektřinou lze rozdělit na dlouhodobý a krátkodobý.

Na dlouhodobém trhu udávají ceny standardizované kontrakty obchodované na organizovaných trzích. Základními kontrakty jsou finanční deriváty baseload (konstantní dodávka elektřiny ve všech hodinách daného období) a peakload (dodávka od pondělí do pátku od 8-20 hodin, bez ohledu na státní svátky). Dodávkovými obdobími jsou rok, čtvrtletí, měsíc. Takto je možné obchodovat dodávky elektřiny prakticky až do roku 2028.

Na krátkodobém trhu se obdobně obchodují standardní deriváty na týden, víkend a den. Krátkodobý trh na den dopředu obchoduje dodávky na jednotlivé obchodní hodiny.

Každý dodavatel musí být aktivní na všech těchto trzích. Spotřeba zákaznického portfolia se musí vytvarovat na krátkodobém trhu na skutečný odběrový diagram, navíc je velmi citlivá na aktuální počasí. Pokud však obchodník nabízí konečnému zákazníkovi pevné ceny, musí podstatnou část opatřit na dlouhodobém trhu, jinak by nemohl zajistit reálnost prodejních cen.

Společnost ČEZ, a. s., (výroba) prodává svou produkci též postupně a je možné konstatovat, že do konce kalendářního roku je vždy již prodána rozhodující část výroby pro další rok.

Je nutné zdůraznit, že stát přímo nevlastní nebo neovládá žádné konkrétní energetické zařízení v České republice. Stát vlastní určitý podíl v některých energetických společnostech, které jsou ovšem často obchodované na burze a mají minoritní akcionáře.

ČEZ, a. s., již nyní prodává většinu produkce obchodníkům působícím na tuzemském trhu, na burzu směřuje jen malá část. Zákaz exportu elektřiny, případně exportovat pouze přebytky nad tuzemskou spotřebu, by znamenal zásadní porušení legislativy o pravidlech trhu s elektřinou v EU a neprovádí to žádný evropský stát.

Musíme rozlišovat, že v rámci skupiny ČEZ je striktně oddělena výroba od prodeje pro koncové zákazníky. ČEZ Prodej, a. s., je samostatným právním subjektem, který ČEZ a. s., jako výrobce nesmí zvýhodňovat vůči ostatním dodavatelům působícím na trhu konečných zákazníků. Tak je to legislativně dáno v celé EU. Nicméně to vůbec neznamená, že ČEZ jako výrobce prodává veškerou elektřinu prostřednictvím burzy. Naopak, přes burzu prodává jen menší část, kvůli vysokým nárokům na finanční jistění. Většinu produkce ČEZ prodává přímo velkoobchodníkům a velkým dodavatelům.

Důležité je také uvést, že burza jako taková nestanovuje cenu. Burza je místem, kde se setkává nabídka s poptávkou. Trh s elektřinou funguje už 30 let a zákazníkům přináší řadu výhod. Posílil konkurenci, přinesl možnost výběru dodavatele, lepší servis a až do současné krize i mnohem nižší ceny než před liberalizací trhu po roce 2000. Současná krize se netýká systému fungování trhu, ale výše cen. Cena se odvíjí od poptávky a nabídky na trhu a je obdobná bez ohledu na to, kde k prodeji dojde. Cena v ČR se tedy nezmění, pokud by např. české společnosti neobchodovaly na lipské burze.

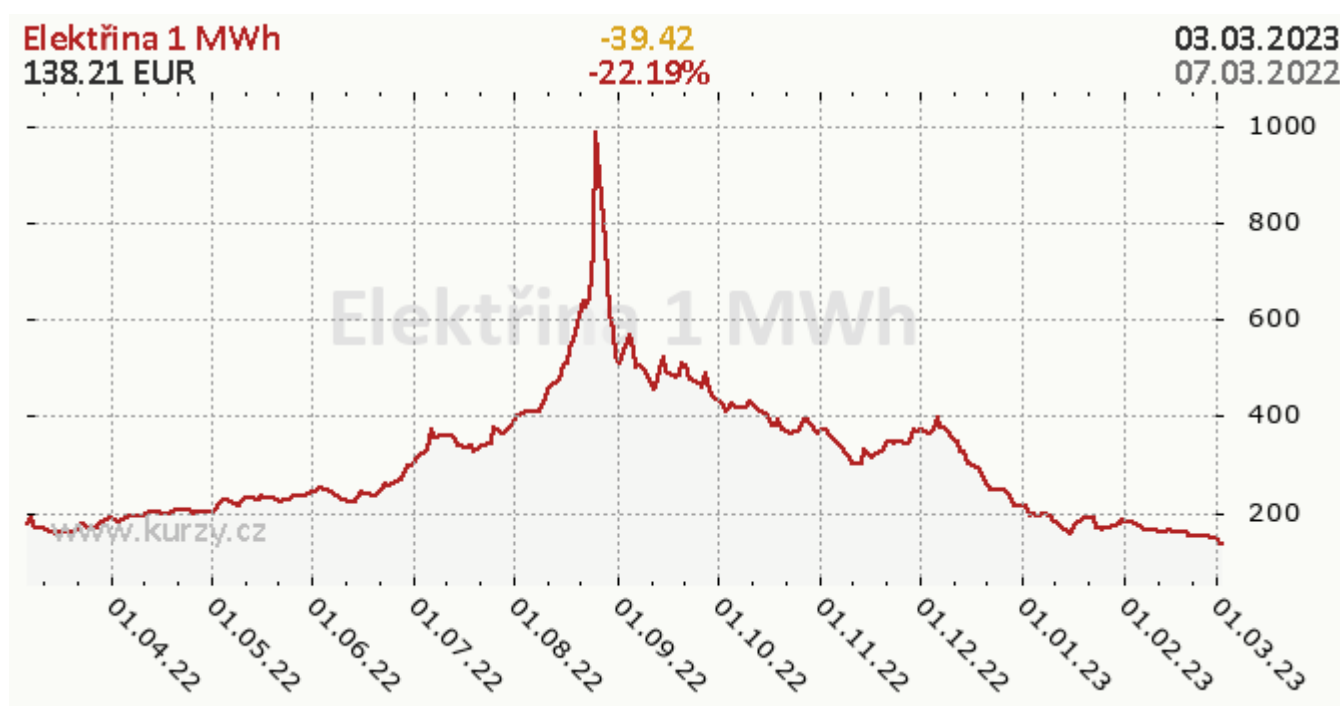
Vývoj ceny elektřiny v uplynulém roce lze popsat následovně:

Cena elektřina prodělala během posledního roku bouřlivý vývoj. Dne 9.3.2022 byla cena na úrovni ca 172 €/MWh, kulminovala 26.8.2022 na úrovni těsně pod 1 000 €/MWh (984 €/MWh) s tím, že dnes (3.3.2023) dosahuje 138 €/MWh. (Produkt baseload na následující rok)

Do budoucna vidíme tendenci trhu postupně zlevňovat, jak ukazuje níže uvedená tabulka zobrazující stav k 3.3.2023. Forwardová křivka je klesající.

Rok	Baseload €/MWh
2025	118
2026	110

Před krizí, v roce 2020 však byla cena touto dobou na úrovni 39 €/MWh.

Obdobně jako cena elektřiny se vyvíjela i cena plynu. Z příčinného pohledu samozřejmě platí, že cena elektřiny závisí na ceně plynu, neboť zemní plyn je na evropském trhu obvykle zdrojem paliva pro tzv. marginální elektrárnu, jejíž variabilní náklady stanovují tržní cenu pro danou obchodní hodinu. Pro svůj chod potřebuje elektrárna palivo (zemní plyn) a povolenku. Ceny emisních povolenek nyní dosahují rekordních úrovní a v polovině února atakovaly hodnoty okolo 100 €/t CO₂.

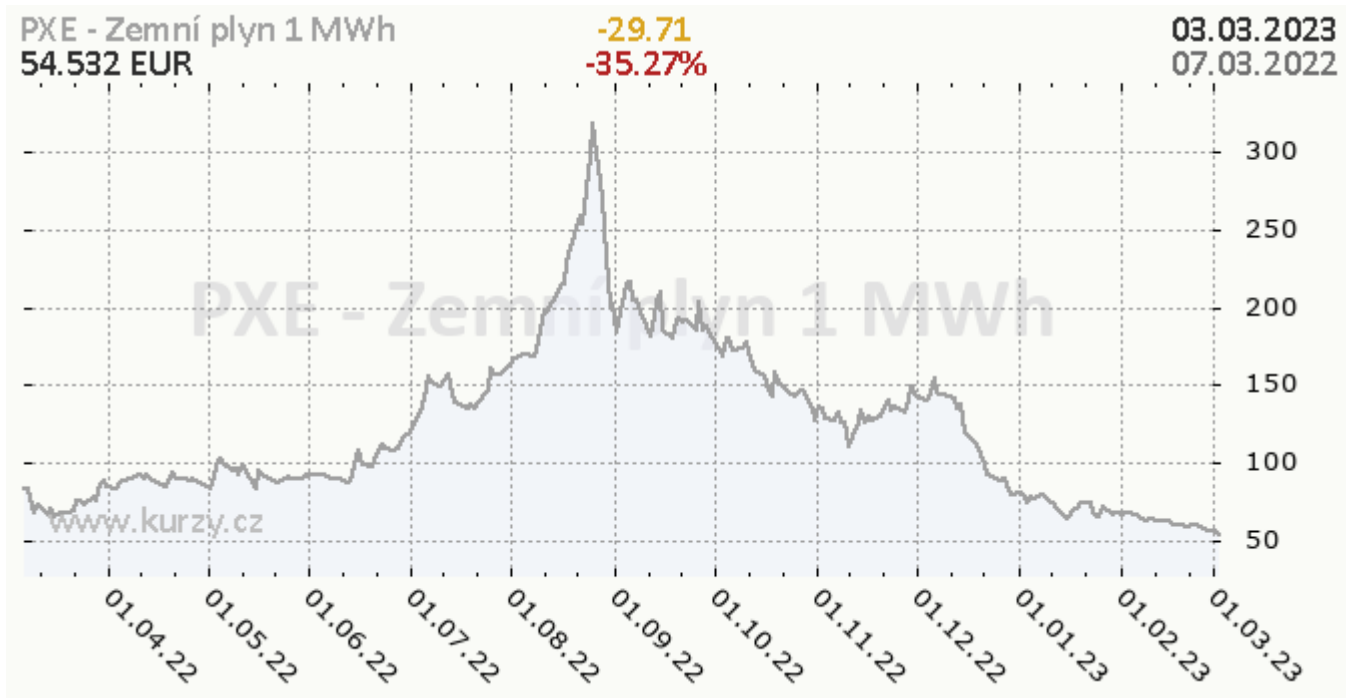
Na začátku roku dosahovala cena zemního plynu ca 83 €/MWh, kulminovala 26.8.2022 na úrovni okolo 317 €/MWh, nyní dosahuje ca 54 €/MWh.

Do budoucna vidíme též tendenci trhu postupně zlevňovat, jak ukazuje níže uvedená tabulka zobrazující stav k 3.3.2023. Forwardová křivka je klesající.

Rok	Zemní plyn €/MWh
-----	------------------

2025	42
2026	33

Před krizí, v roce 2020 však byla cena touto dobou na úrovni ca 14 €/MWh.

Dodavatelé, kteří v uplynulém roce byli méně angažovaní na dlouhodobých trzích a kde jim to umožňuje charakter nabízeného produktu, již nyní avizují ceny pod cenovým stropem.

Pokud příznivý vývoj cen na velkoobchodních trzích potrvá, budou dodavatelé postupně též reagovat na aktuální ceny. Zpoždění spotřebitelského trhu za velkoobchodním je v řádech několika měsíců až roku za vývojem cen na velkoobchodních trzích a má značnou setrvačnost z hlediska platnosti smluv, výpovědních lhůt apod. (v srpnu též nevzrostla cena všem zákazníkům na ekvivalent 1000 €). Platnost zastropované ceny je stanovena vládním nařízením do konce letošního roku. Nižší ceny budou na spotřebitelský trh „propadat“ postupně v závislosti na typu smlouvy, výpovědních podmínkách, aktualizacích ceníků dodavatelů apod. Bohužel z grafu je zřejmé, že po většinu roku byla cena velkoobchodních kontraktů s dodávkou na rok 2023 výrazně nad 200 € (zhruba odpovídá výši stropu) tudíž v závislosti na zajištění dlouhodobými kontrakty bohužel ani neočekáváme nijak intenzivní spontánní zlevňování elektřiny ze strany dodavatelů po dobu platnosti cenového stropu. Rozhodující část elektřiny na letošní rok dodavatelé nakoupili výrazně nad 200 € a dokud nebude „spotřebována“, není zde bohužel velký prostor pro pokles aktuálních cen pro konečné zákazníky. Účelem a smyslem zastropování bylo omezit dopad cen elektřiny na rok 2023 v době, kdy velkoobchodní ceny byly výrazně nad touto hranicí. Celkově je dopad poklesu velkoobchodní cen pozitivní i z pohledu státního rozpočtu, neboť nákupy na krátkodobých trzích „zlevňují“ pořizovací náklady obchodníkům a snižují nároky na státní rozpočet, neboť zavedení cenového stropu nutně vedlo i zavedení kompenzačního mechanismu pro dodavatele, jejichž pořizovací náklady na elektřinu pro konečné zákazníky jsou nad cenovým stropem.

2) Administrativní zatížení obecních úřadů. Myslíte si, že by vláda a potažmo odpovědní politici dokázali prosadit únosnější míru pro obce?

Děkuji za Vaši otázku a chápu, že administrativní zatížení dopadá i na obecní úřady, nicméně agenda obecních úřadů v obecném pojetí spadá převážně do působnosti Ministerstva vnitra České republiky. U obcí s rozšířenou působností může zahrnovat i agendu živnostenských úřadů. Pokud byste měli konkrétní náměty na zlepšení této problematiky, tzv. konkrétní příklady administrativního zatížení, které obecní úřady trápí nejvíce v souvislosti s živnostenskými úřady, tak se jimi budeme určitě zabývat. Pokud by se Vaše náměty na změny týkaly agendy Ministerstva vnitra České republiky, tak je budeme diskutovat s panem ministrem Vítem Rakušanem.

3) Bude vypsán v letošním roce či v příštím roce dotační titul na rekonstrukci veřejného osvětlení (zemní elektrické vedení, stožár a svítidlo)?

Dotace na rekonstrukci veřejného osvětlení je vyhlášena z Národního plánu obnovy již od 5. května 2022, a to na stránkách www.mpo-efekt.cz a www.planobnovy.cz

- Dotace je určena na rekonstrukce a inovace soustav veřejného osvětlení měst a obcí za účelem dosažení úspory elektrické energie.
- V rámci dotace je možné čerpat prostředky na samotná svítidla a jejich montáž, a také na elektrické vedení včetně kabeláže pro dobíjecí body pro elektromobily, stožáry, chytré prvky a jiné. Všechny způsobilé výdaje jsou uvedeny ve výzvě.
- Výše dotace závislá na uspořené energii: 30 Kč za ušetřenou 1 kWh/rok.
- Maximální možná dotace:
 - o obce do 10 000 obyvatel = **4 000 000 Kč** /1 rok; až 100 % způsobilých výdajů
 - o obce nad 10 000 obyvatel = **10 000 000 Kč** /1 rok; až 100 % způsobilých výdajů
- **Alokace: 2 525 mil. Kč..**
- Průběžný sběr žádostí do 31. 12. 2024

4) Uvědomujete si, Vy i celá vláda, že je nutné mnohem lépe prodávat svoje úspěchy a dosažené změny k lepšímu a také mnohem lépe lidem vysvětlovat nepopulární, ale nutná opatření?

Mohu vás ujistit, že si uvědomujeme důležitost včasné, srozumitelné a otevřené komunikace směrem k veřejnosti. Proto využíváme veškerých možných komunikačních nástrojů. Jedná se o pravidelná vystoupení členů vlády v médiích, poskytování rozhovorů a pravidelnou komunikaci s novináři na tiskových konferencích. Součástí komunikace jsou sociální sítě členů vlády a ministerstev, kde denně informujeme o aktuální agendě a tématech. Stejně tak pravidelně sdílíme informace na webových stránkách vlády a všech resortů.

Nedílnou součástí je naše účast na konferencích, seminářích, veřejných diskuzích či konzultacích, kde komunikujeme danou problematiku do hloubky. Vláda a jednotlivá ministerstva také připravují ve spolupráci s PR specialisty komunikační kampaně na konkrétní důležitá témata. Jde například o Deštník proti drahotě nebo web Energie za méně, který jsme vytvořili u nás na ministerstvu s cílem informovat o aktuální energetické krizi.

Právě na tomto webu najdete důležité informace k tomu, proč se zvýšily účty za energie a zejména to, jak rozsáhle stát pomáhá lidem tuto krizi zvládnout. Najdete zde také vše potřebné k naší rozsáhlé poradenské síti v oblasti energetiky. Každý se navíc může obrátit na celostátní informační linku 1212, kde operátoři poradí, jak s energetikou, průmyslem a podnikáním nebo s aktuálními tématy. V rámci této sítě nabízíme služby energetických odborníků, kteří zdarma poradí, jak na úspory energií. Mají kanceláře po celé České republice, a dokonce mohou přijet přímo za vámi. Ministerstvo průmyslu a obchodu také prostřednictvím Zelené linky pro export provozuje bezplatné poradenství v oblasti vývozu zboží, specifik zahraničních trhů a další informace, které podnikatelům pomohou při obchodování se zahraničními partnery.

Uvědomuji si, že žijeme ve složité době plné dezinformací. Proto jsme u nás na resortu loni na podzim spustili kampaň ke státní pomoci a poradenství v oblasti energií. A v plánu máme další. Cílem je vytvořit srozumitelnou kampaň s jasným sdělením a dostatečným množstvím informací pro jednotlivá témata našeho ministerstva.

Na závěr bych rád zmínil, že naše vláda se od té předchozí v mnohém liší. Nevypouštíme do veřejného prostoru neschválené informace nebo cokoliv, co by mohlo občany mást. Chápu, že se tento přístup může potkat s kritikou o tom, že komunikujeme málo. My ale chceme hlavně komunikovat to, co se nebude několikrát měnit podle průzkumů veřejného mínění. Všichni jsme totiž byli svědky chaotického řízení naší země minulou vládou, která nejen v době krize měnila své výroky z minuty na minutu.